RAADSINFORMATIEBRIEF (RIB)

Zaaknummer :	Z/23/117969
Documentnummer:	D/26/267587
Inlichtingen:	Nicole Crutzen/Vivian Heuts
Team:	Sociaal Domein
Portefeuillehouder:	Portefeuillehouder Impelmans
Onderwerp:	Ontmoetingspunt voor mensen met dementie en hun mantelzorgers
Bijlage(n):	1

Aan de leden van de raad van de gemeente Maasgouw

Geachte leden van de raad,

Op 18 april 2024 is de pilot 'Daginvulling voor mensen met dementie en hun mantelzorgers' (hierna: het ontmoetingspunt) gestart. De pilot heeft een looptijd tot 31 december 2026. Over de aanleiding en inhoud van de pilot bent u geïnformeerd met een Raadsinformatiebrief dd 15 maart 2024. Inmiddels is de pilot geëvalueerd en is besloten om de pilot met 2 jaar te verlengen tot en met 31 december 2028.

Aanleiding voor de pilot
De aanleiding om te starten met het ontmoetingspunt was omdat Casemanagers Dementie zagen dat binnen hun toenemende caseload, steeds vaker behoefte was van mensen met dementie en hun mantelzorgers om een ontmoetingsplek voor gelijkgestemden te hebben. Binnen gemeente Maasgouw was deze plek er niet.

Het Ontmoetingspunt richt zich specifiek op mensen met geheugenproblemen of dementie en hun mantelzorger. Wat het initiatief bijzonder maakt, is dat niet alleen de persoon met dementie centraal staat, maar ook de mantelzorger. De druk op mantelzorgers is vaak groot. Zij hebben te maken met de dagelijkse zorg, veranderingen in de relatie en onzekerheden over de toekomst. Het Ontmoetingspunt biedt beide doelgroepen een veilige plek waar zij samen kunnen deelnemen aan activiteiten, lotgenoten kunnen ontmoeten en ervaringen kunnen uitwisselen. Er is ruimte voor gezamenlijke activiteiten, maar ook voor afzonderlijke gesprekken en onderlinge ondersteuning.

Doelen van de pilot
1. Versterken sociale basis en inzet op preventie;
2. Bevorderen en behouden van de fysieke en mentale gezondheid van de inwoners (positieve gezondheid);
3. Zwaardere zorg uit stellen of waar mogelijk voorkomen;
4. Bieden van mantelzorgondersteuning.

Evaluatie
De pilot is uitgevoerd door een samenwerking tussen gemeente Maasgouw, De Zorggroep, Hulp bij Dementie Midden-Limburg en een betrokken mantelzorger. De projectgroep heeft de pilot geëvalueerd.
De resultaten uit de evaluatie zijn positief. Echter zijn er ook een aantal aanbevelingen. Daarom is de pilotperiode verlengd met 2 jaar om verder te onderzoeken of het ontmoetingspunt een structurele preventieve voorziening binnen het sociaal domein van de gemeente Maasgouw kan worden. Tijdens de verlenging van de pilot onderzoeken we welke professionele ondersteuning noodzakelijk is, hoe we de inzet van vrijwilligers kunnen versterken, welk beweegaanbod passend is en monitoren we de effecten daarvan.

Bevindingen

Het ontmoetingspunt voorziet in een aantoonbare behoefte.

Uit de evaluatie blijkt dat er behoefte bestaat aan een laagdrempelige ontmoetingsplek voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. Het vooraf gestelde doel van gemiddeld zes deelnemende koppels is behaald. Daarnaast is de vraag dusdanig toegenomen dat in april 2025 een tweede groep is gestart. Deelnemers geven aan dat het beëindigen van het ontmoetingspunt als een groot gemis zou worden ervaren.

Het ontmoetingspunt bevordert zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie

Door mensen actief te houden en sociale contacten te laten onderhouden, blijven zij langer deelnemen aan het maatschappelijk leven. Het ontmoetingspunt stimuleert eigen regie doordat deelnemers zelf meedenken over activiteiten.

Het ontmoetingspunt is een waardevolle aanvulling op bestaande ondersteuning

Er bestaat binnen Maasgouw geen vergelijkbaar aanbod waarbij mensen met dementie én mantelzorgers gezamenlijk kunnen deelnemen. De focus ligt niet op zorg, maar op preventie, ontmoeting en ondersteuning. Door de samenwerking tussen De Zorggroep, Hulp bij Dementie Midden-Limburg, Wel.Kom en de gemeente ontstaat een sterk netwerk rondom deelnemers.

Het ontmoetingspunt draagt bij aan positieve gezondheid

De opbrengsten van het ontmoetingspunt beperken zich niet tot bewegen. Juist de combinatie van sociale contacten, structuur, ontspanning, zingeving, ontmoeting en cognitieve stimulering draagt bij aan het welzijn van deelnemers. Zo sluiten de activiteiten aan bij meerdere dimensies van Positieve Gezondheid.

Het ontmoetingspunt heeft een preventieve functie

Hoewel niet objectief kan worden vastgesteld in welke mate zwaardere zorg wordt uitgesteld, zijn er duidelijke aanwijzingen dat het ontmoetingspunt bijdraagt aan het behoud van welzijn, sociale participatie en draagkracht. Mantelzorgers voelen zich beter ondersteund en mensen met dementie ervaren meer structuur en stabiliteit.

Het ontmoetingspunt ondersteunt mantelzorgers en draagt bij aan het behoud van draagkracht.

Mantelzorgers ervaren een zware belasting. Het ontmoeten van anderen die zich in een vergelijkbare situatie bevinden, helpt hen om beter met deze belasting om te gaan. Mantelzorgers benoemen expliciet dat lotgenotencontact hen kracht geeft. Het delen van ervaringen zorgt voor herkenning, begrip en emotionele ontlasting.

Met het verlengen van de pilot kunnen we aan de slag met de aanbevelingen uit de evaluatie

De evaluatie heeft een aantal aanbevelingen opgeleverd. We gebruiken de verlengde pilotperiode om onder andere onderstaande resultaten te behalen:

- Doorontwikkeling van de professionele begeleider (van begeleider naar coach)
- Versterking van de inzet van vrijwilligers
- Beweegactiviteiten laten aansluiten bij bestaand beweegaanbod
- Deelname van minimaal 10 koppels (in plaats van 6)
- Monitoring van de effecten

Het ontmoetingspunt sluit aan op de Wmo 2025 en het coalitieprogramma 2026-2030

Het ontmoetingspunt draagt bij aan mantelzorgondersteuning, preventie, participatie, het versterken van de sociale basis, positieve gezondheid en langer zelfstandig thuis wonen.

Moeilijk meetbare effecten

Veel opbrengsten van het Ontmoetingspunt liggen op het gebied van welzijn, sociale verbinding, ervaren steun en kwaliteit van leven. Deze effecten worden door deelnemers duidelijk ervaren, maar zijn lastig objectief meetbaar te maken. Hierdoor blijft het moeilijk om de maatschappelijke opbrengsten volledig te onderbouwen of te kwantificeren.

Onzekerheid over effect op zorggebruik

Hoewel deelnemers aangeven dat het Ontmoetingspunt hen ondersteunt bij het langer zelfstandig functioneren, kan niet worden aangetoond in welke mate het gebruik van Wmo-voorzieningen zoals Begeleiding Groep en Begeleiding Individueel of WLZ daadwerkelijk wordt uitgesteld. Hierdoor blijft de preventieve opbrengst een aannemelijke maar niet bewezen aanname.

Bereik van de doelgroep
De huidige deelnemers zijn voornamelijk afkomstig uit Maasbracht en directe omgeving. Mogelijk ervaren inwoners uit andere kernen een hogere drempel om deel te nemen vanwege reistijd of bereikbaarheid. Daarom onderzoeken we in de verlengde pilotperiode of verplaatsing van een dagdeel of uitbreiding naar een tweede locatie haalbaar en wenselijk is.

Er zijn vooralsnog geen structurele financiële middelen voor het ontmoetingspunt
De kosten voor de verlenging van de pilot bedragen € 37.200 exclusief btw en indexering per jaar voor de jaren 2027 en 2028.
De kosten worden gedekt binnen budget- regionaal saldo Beschermd Wonen/MO/B&P. Binnen dit budget is voldoende ruimte aanwezig om de verlenging van de pilot in 2027 en 2028 te financieren.
Mochten gedurende de looptijd van de verlengde pilot regionale AZWA-middelen beschikbaar komen die passend zijn voor deze activiteit, dan zal worden bezien in hoeverre hiervoor een bijdrage kan worden verkregen.
Voor het ontmoetingspunt zijn momenteel geen structurele middelen opgenomen binnen het programma Zorg en Gezondheid. Als uit de verlengde pilot blijkt dat sprake is van een duurzame meerwaarde en structurele voortzetting wenselijk is, wordt in eerste instantie onderzocht of hiervoor structurele dekking beschikbaar kan worden gesteld dan wel wordt hierover een afzonderlijk voorstel aan de raad voorgelegd.
Onze samenwerkingspartners en huidige deelnemers zijn op de hoogte dat het ontmoetingspunt (nog) geen structurele voorziening is.

Het eindrapport van de evaluatie is bijgevoegd als bijlage 1.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Maasgouw,

Waarnemend secretaris,	De burgemeester,
mr. W. Uland	D.W.J. Schneider